

Undringsrom:

Laboratorium

Du trenger ikke et profesjonelt laboratorium for å gjøre eksperimenter. Klasserommet, kjøkkenet, garasjen eller noe lignende kan fungere helt fint. Synes du allikevel det er vanskelig å komme i gang, kan kanskje Forskerfabrikkens laboratorietips hjelpe deg?

TEKST: HANNE S. FINSTAD

1. Før du begynner

Finn fram til de eksperimentene du synes er spennende. Hvis du har tatt vare på Nysgjerrigper-bladene de siste årene, finner du mange eksperimenter her. Det gjør du også på nettstedet nysgjerrigper.no. Mange bibliotek har samlinger med eksperimentbøker. På andre nettsider kan du få enda flere ideer:

Biologiforsøk

www.bioresurs.uu.se/tips/index.cfm?PageAction=1&Kategorier_id=23
www.acgt.no

Fysikforsøk

www.fysik.org
www.fysikk.no/om.shtml

Kjemiforsøk

http://school.chem.umu.se/

Matteforsøk

www.matematikk.org

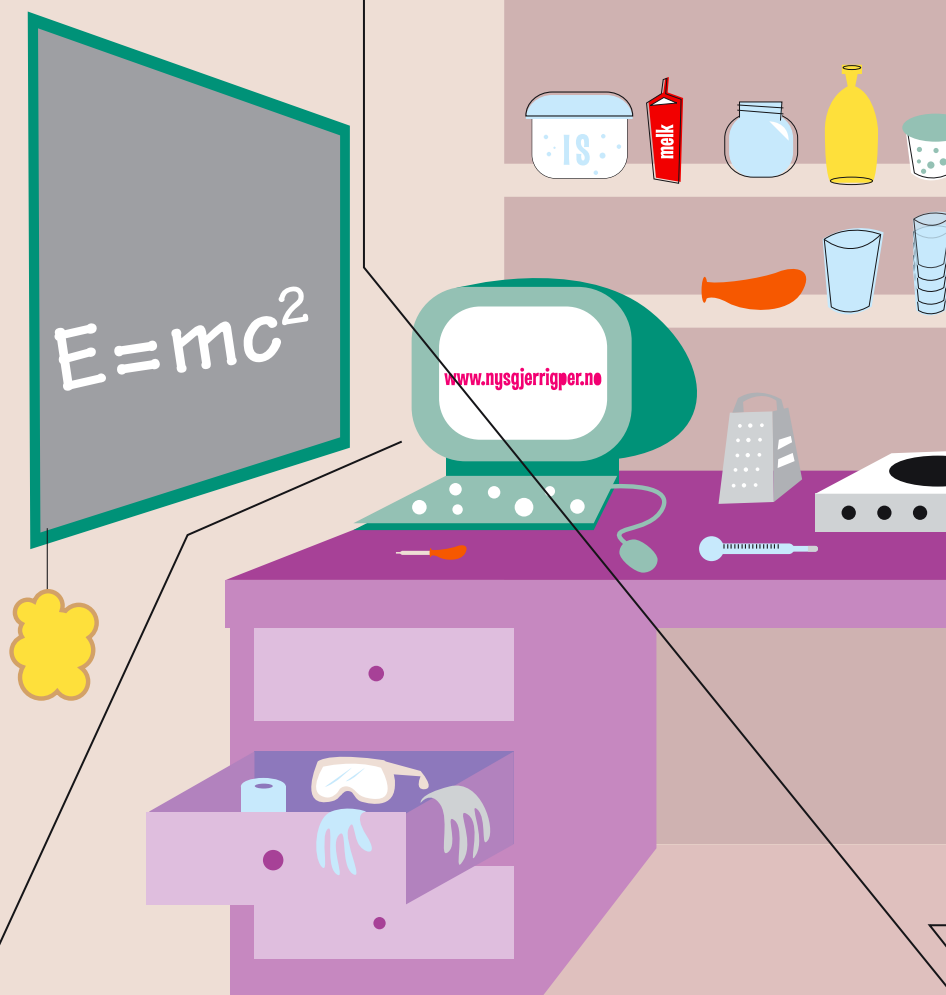
Andre inspirasjonskilder

www.exploratorium.edu
www.nysgjerrigper.no

Emballasje

Utstyr til å gjøre eksperimenter i eller samle prøver finner du hjemme, som f. eks.:

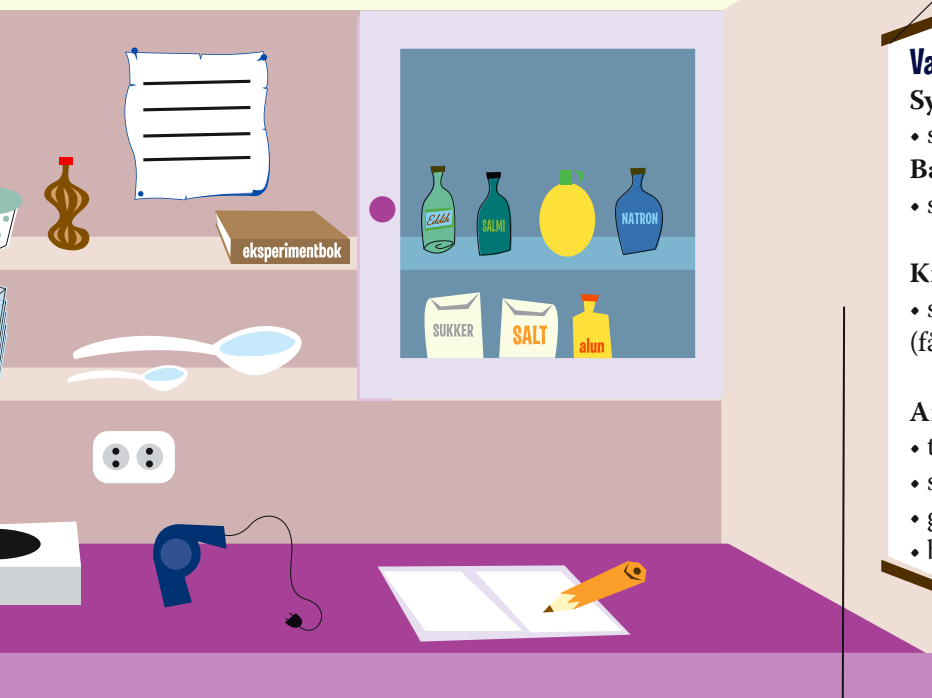
- iskrembokser • syltetøyglass
- melkekartonger • rømmebeger
- brusflasker i plast

Profesjonelt utstyr

Har du råd til å anskaffe deg litt proft laboratorieutstyr, er det ekstra moro å eksperimentere. Hos labforhandleren VWR (www.vwr.no) får du det meste. Hvis du synes det er dyrt, kan du kanskje få med noen flere og spleise. Nyttige saker er:

- pH-papir på rull
- pasteurpipetter til å suge opp små mengder med væske
- 15 og 50 milliliters plastrør med lokk
- plastflasker med kork
- beskyttelseshansker
- vernebriller • pinsett • termometer
- mikroskop

Vanlige butikker:

Syrer

- sitronsaft • eddik

Baser

- salmiakk • natron

Krystallstoffer

- sukker • salt • alun
(fås kjøpt på apoteket)

Annet

- teskjeer i plast
- spiseskjeer i plast
- gjennomsiktige plastglass
- ballonger

Annet utstyr som kan være nyttig å ha:

- vannkoker eller kokeplate • føner
- kjøkkenmaskin eller rasp

2. Skaff deg utstyr

Studer oppskriftene og lag en liste over utstyret du trenger. Her er noen tips om hva du kan få tak i, og hvor du kan få tak i det:

3. Utfør eksperimentet

Følg oppskriften så godt du kan. Ta gjerne bilder av det som skjer, og skriv en loggbok. Ble resultatet slik du trodde?

4. Tenk nytt!

Kan du videreutvikle eksperimentet? Kan det brukes til å finne svar på noe du lurer på? Oppdager du noe helt nytt, så skriv for all del til oss i Nysgjerrigper eller delta i konkurransen Årets Nysgjerrigper med forskningsprosjektet ditt.